ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 87 (8.671) ◆ 1995 йил 28 июль, жума Сотувда эркин нархда

ДЎСТОНА МУНОСАБАТЛАР РАВНАҚИ

В. ЧЕРНОМИРДИННИНГ МАМЛАКАТИМИЗГА РАСМИЙ ТАШРИФИ

26 июль куни Россия Федерацияси ҳукумат раиси Виктор Черномирдин раҳбарлигидаги делегация мамлакатимизга расмий ташриф буюрди.

Тошкент аэропортида юксак мартабали меҳмон шарафига Россия Федерацияси ва Ўзбекистон Республикаси давлат байроқлари кўтарилди.

Россия Федерацияси ҳукумати раҳбарига Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов пешвоз чиқди. Миллий либосдаги қизлар юксак мартабали меҳмонга анвойи гуллар тақдим этдилар.

Россия Федерацияси ва Ўзбекистон Республикаси давлат мадҳиялари янграганидан сўнг Ислом Каримов ва Виктор Черномирдин миллий гвардиячиларнинг фахрий қоровули сафи олдидан ўтдилар.

Россия Федерацияси ҳукумат раҳбари ва Ўзбекистон Президенти расмий делегация аъзолари билан танишдилар.

Аэропортнинг ўзидаёқ Ислом Каримов ва Виктор Черномирдин ўзаро қисқа мулоқотда бўлди. Мамлакатимиз Президенти олий мартабали меҳмонни Ўзбекистон заминига ташрифи билан қутлаб, сафарининг муваффақиятли ўтишига тилак билдирди.

* * *

27 июль куни эрталаб Ўзбекистон Президентининг Дўрмондаги қароргоҳида давлатимиз раҳбари Ислом Каримов билан Россия Федерацияси Ҳукумат Раиси Виктор Черномирдин ўртасида яккама-якка суҳбат бўлиб ўтди.

Ушбу учрашувдан сўнг Виктор Черномирдин Ислом Каримов ҳамроҳлигида Алишер Навоий номидаги миллий боғга ташриф буюриб, буюк шоирга эҳтиром билдирди. Унинг ҳайкали пойига гуллар қўйди.

Шу куни пойтахтимизнинг Халқлар дўстлиги саройида Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов ва Россия Федерацияси Ҳукумат Раиси Виктор Черномирдин раҳбарлигидаги икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокаралари бўлиб ўтди.

Музокаралар чоғида Ўзбекистон раҳбари мамлакатимиз Россия билан азалий дўстлик ва ҳамкорлик анъаналарини тараққий эттириш тарафдори эканини таъкидлади.

— Биз Россияни буюк мамлакат, азалий ва ишончли ҳамкор, Марказий Осиё минтақасидаги тинчлик ва барқарорлик кафили деб биламиз, — деди, жумладан Ислом Каримов. — Ўзаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш мамлакатларимиз халқларининг ўтиш даври қийинчиликларини тезроқ енгишга кўмаклашади ҳамда улар учун фаровон турмуш шароитлари яратишга хизмат қилади.

Музокаралар чоғида илгари имзоланган ҳужжатларда белгиланган ишларнинг қай даражада амалга оширилаётганига алоҳида эътибор қаратилди. Икки томон учун ҳам манфаатли бўлган кўпгина соҳаларда ҳамкорлик юзасидан талай тадбирлар белгиланди.

— Россия ҳукумати Ўзбекистон билан алоқаларга биринчи даражали аҳамият беради, — деди Россия Федерацияси Ҳукумат Раиси Виктор Черномирдин. — Биз мамлакатларимиз ўртасида шаклланган хўжалик алоқаларини тиклабгина қолмай, иқтисодий, сиёсий, маданий соҳадаги муносабатларни янги асосда тараққий эттиришга интилмоқдамиз.

Расмий делегация аъзоларининг ўзаро мулоқоти чоғида икки томонлама, МДҲ ҳамда халқаро ташкилотлар доирасидаги кўп томонлама алоқаларни мустаҳкамлаш билан боғлиқ масалалар, шунингдек, бир қанча халқаро ва минтақавий муаммолар юзасидан атрофлича фикрлашиб олинди.

Музокаралар ниҳоясида Ислом Каримов ва Виктор Черномирдин Ўзбекистон Республикаси билан Россия Федерацияси ўртасидаги ҳамкорликни янада тараққий эттириш ва кенгайтириш тўғрисидаги Меморандумни, 1996—1997 йилларда иқтисодий ҳамкорликнинг асосий принциплари ва йўналишлари тўғрисидаги ҳукуматлараро битимни имзоладилар.

Шундан сўнг Ўзбекистон раҳбари ва Россия Ҳукумати Раиси журналистлар билан учрашиб, уларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Учрашувда музокараларнинг ниҳоятда самарали ва сермаҳсул бўлгани алоҳида таъкидланди. Икки мамлакат ҳамкорлигини янги поғонага кўтаришга хизмат қилувчи ҳужжатлар имзоланди. Россия ва Ўзбекистон Марказий банклари ўртасида икки мамлакат миллий валюталарининг эркин айланишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисидаги, олий таълим, жиноятчиликка қарши кураш, Россия-Ўзбекистон тўқимачилик холдингини барпо этиш, халқаро радиоастрономик обсерваторияни ташкил қилиш, икки давлат ташқи ишлар вазирлиги ўртасида ҳамкорлик юзасидан қабул қилинган ҳужжатлар шулар жумласидандир.

Мамлакатларимиз корхоналари ўртасида шаклланган алоқаларни янги асосда тиклаш иқтисодий муаммоларни ҳал қилишнинг муҳим омилларидандир. Шу боис мамлакатлараро ҳамкорликнинг истиқболли соҳаларида молия-саноат гуруҳларини тузиш масаласини ўрганадиган ишчи комиссиясини ташкил этишга қарор қилинди. Самолётсозлик, тўқимачилик, нефть ва газ саноати соҳасида фаолият юритаётган корхоналар ўртасида ўзаро манфаатли асосда ташкил этиладиган молия-саноат гуруҳлари тузилиши ҳар икки мамлакатдаги талай иқтисодий муаммоларни ҳал қилиш имконини беради.

Ўзбекистон раҳбари музокаралар чоғида мамлакатимиз Россия, Беларус ва Қозоғистон аъзо бўлган ягона божхона иттифоқига кириш истагини билдирганини, Россия томони эса бу истакни қабул қилганини айтди.

Журналистлар икки мамлакат ўртасида қабул қилинган ҳужжатларда нега узоқ давр эмас, яқин йиллар кўрсатилгани билан қизиқдилар. Ислом Каримов ва Виктор Черномирдин одатда узоқ йиллик ҳамкорлик қайд этилган ҳужжатларда белгиланган тадбирлар кўпроқ қоғозда қолиб кетиши кузатилганини, шу боис қабул қилинган ҳужжатларда аниқ муддат ва амалий ишлар ўз аксини топганини айтдилар. Бундай йўлнинг афзаллигини икки мамлакат ўртасида ўтган йили имзоланган шундай ҳужжатда кўзда тутилган режалар тўла амалга оширилганидан ҳам билиш мумкин.

Россия ҳукумати раҳбари Ўзбекистонда иқтисодий ислоҳотлар жараёнига юксак баҳо берди. Дарҳақиқат, мамлакатимизда бозор муносабатларига ўтиш йўлида талай ишлар амалга оширилди. Юртимизда айни пайтда беш миллиондан зиёд киши нодавлат секторида иш билан бандлиги, қишлоқ хўжалиги соҳасида етиштирилаётган маҳсулотнинг 90 фоизи шу секторда етиштирилмоқда, савдонинг 90 фоизи хусусийлашгани, қурилиш ишларининг 39 фоизи ана шу нодавлат секторидаги ташкилотлар томонидан амалга оширилаётгани диққатга сазовордир. Нодавлат сектори корхоналари айни пайтда мамлакатимиз умумий миллий маҳсулотининг 37 фоизини етказиб бермоқда. Россия билан Ўзбекистон ҳамкорлиги бу соҳада эришилаётган муваффақиятларни янада мустаҳкамлаш имконини беради.

Журналистлар Ўзбекистон давлати раҳбари ва Россия ҳукумати Раисининг Афғонистон ва Тожикистондаги муаммоларни бартараф этиш хусусидаги фикрлари билан қизиқишди. Бу борада ҳам томонлар якдиллиги намоён бўлди. Ислом Каримов ва Виктор Черномирдин Тожикистон муаммоси мухолиф томонларнинг тинч музокаралари йўли билан ўзаро ён беришлар натижасида ҳал бўлиши мумкинлигини, бу ўринда Тожикистон ҳукумати қуруқ баёнотдан амалий ишга ўтиши, мухолиф кучлар эса ҳукуматга ултиматум тарздаги шартлар қўйишдан воз кечиши дарқорлигини таъкидладилар.

Шу куни Россия ҳукумати Раиси В. Черномирдин Тошкентдаги В. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ташриф буюриб, корхона фаолияти билан танишди.

(ЎзА).

***

Кечқурун Россия Федерацияси ҳукумати раиси Виктор Черномирдин раҳбарлигидаги делегация шарафига қабул маросими ўтказилди.

Бугун Тошкент аэропортида Россия Федерацияси ҳукумати раиси Виктор Черномирдин раҳбарлигидаги делегацияни расмий кузатиш маросими бўлди.

Россия ҳукуматининг раиси Виктор Черномирдин Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ҳамроҳлигида Самарқандга йўл олди.

СУРАТДА: икки томонлама музокаралар чоғи.

С. Зуфаров (ЎзА) олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИК ВА КИЧИК БИЗНЕСНИ СУҒУРТА ЙЎЛИ БИЛАН ҲИМОЯ ҚИЛУВЧИ АГЕНТЛИКНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни жадал ривожлантириш, тадбиркорлик ҳаракатининг давлат томонидан қўллаб-қувватланишини ҳамда кредиторларга қарз капитали эвазига кафолатлар берилишини кўзда тутувчи дастурларни рўёбга чиқариш учун қулай шарт-шароитларни вужудга келтириш мақсадида:

1. Ташқи иқтисодий фаолият миллий банкининг, «Узсаноатқурилишбанк», «Ўздеҳқончиликсаноатбанк», «Тадбиркорбанк», «Савдогарбанк», «Мевасабзавотбанк»-нинг, Тадбиркорлар уюшмасининг, Шахсий ёрдамчи хўжаликлар уюшмасининг, Ишбилармон хотин-қизлар уюшмасининг «Мадад» суғурта агентлигини ташкил этиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

«Мадад» агентлигининг муассисларининг агентлик устав жамғармасини 10 миллион сўм миқдорида шакллантириш ҳақидаги таклифи маъқуллансин.

2. Белгилаб қўйилсинки, «Мадад» суғурта агентлиги:

юридик шахс ҳуқуқига эга бўлган очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти ҳисобланади ва ўз фаолиятини уставга мувофиқ тўла хўжалик ҳисоби принциплари асосида ташкил этади, Қорақалпоғистон Республикасида ва вилоятларда ўз бўлинмаларига эга бўлади;

хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш фонди (Бизнес-фонд) билан яқин алоқада ишлайди, белгиланган тартибда таклиф ва лойиҳалар экспертизасини, шунингдек, Бизнес-фонд томонидан қарз олувчиларга кредит ажратиб бериш учун асос буладиган суғурта полиси берилишини таъминлайди.

3. Қуйидагилар «Мадад» суғурта агентлиги фаолиятининг асосий йўналишлари этиб белгилансин:

— хусусий тадбиркорлар ва кичик бизнесга кредитлар, шу жумладан, имтиёзли кредитлар олиш учун тақдим этиладиган инвестиция лойиҳаларини баҳолаш ва экспертиза қилиш;

— тадбиркорлик таваккалчиликларидан имтиёзли шартлар асосида суғурта йўли билан ҳимоя этиш, кредитлар қопланмаганлиги учун қарздорнинг масъулиятини суғурталаш;

— республикада хусусий тадбиркорликни ва кичик бизнесни ривожлантиришга йўналтириладиган хорижий сармояларнинг суғурта йўли билан ҳимоя қилинишини таъминлаш.

4. «Мадад» агентлигининг муваффақиятли фаолият курсатиши учун Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги унинг суғурта жамғармаси шакллантирилишига 100 миллион сўм миқдорида фоизсиз ссуда ажратиб берсин.

5. «Мадад» суғурта агентлиги қонунда белгиланган солиқлар, шунингдек, мажбурий тўловлар тўлашдан уч йилга озод қилинсин, маблағларнинг шу қисми суғурта жамғармасини тўлдиришга ва уни техника билан жиҳозлашга сарфланиши белгилаб қўйилсин.

6. Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида «Мадад» суғурта агентлигининг фаолиятини ташкил этиш масалалари юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 26 июль.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ХУСУСИЙ ТАДБИРКОРЛИК ВА КИЧИК БИЗНЕСНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ФОНДИ (БИЗНЕС-ФОНД)НИ ТАШКИЛ ЭТИШ ҲАҚИДА

Тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш, хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш, республика минтақаларида иқтисодиётнинг нодавлат сектори ишлаб чиқариш — молиявий салоҳиятини ошириш учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш мақсадида:

1. Кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришга кўмаклашувчи Фонд муассисларининг мазкур фонд негизида очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти шаклида жойларда ҳудудий бўлинмаларига эга бўлган хусусий тадбиркорлик ва кичик бизнесни қўллаб-қувватлаш Фонди (Бизнес-фонд)ни ташкил этиш тўғрисидаги таклифи маъқуллансин.

2. Шу нарса маълумот учун қабул қилинсинки, уставга мувофиқ Бизнес-фонд ихтисослаштирилган нодавлат ташкилоти бўлиб, хусусий тадбиркорларга ва кичик бизнесга қуйидаги йўллар билан мадад кўрсатади:

хусусий тадбиркорларга ва кичик бизнесга кредитлар, шу жумладан, имтиёзли кредитлар бериш асосида инвестиция лойиҳаларини пул билан таъминлаш;

хусусий корхоналар ва кичик бизнеснинг устав сармоясига қатнашиш;

хусусий тадбиркорларга ҳамда кичик бизнесга маслаҳат ва ахборот хизматлари кўрсатиш шаклида техникавий кўмак бериш.

3. Қуйидагилар Бизнес-фонд ресурсларининг манбалари этиб белгилансин:

давлат мулкини сотишдан тушган маблағларнинг, давлат мулки иштирокидаги ҳиссадорлик жамиятлари фаолиятидан давлатга тегишли бўлган дивидендларнинг 50 фоизи;

иш билан таъминлашга кўмаклашувчи фондга тушадиган маблағларнинг 10 фоизи;

Ўзбекистон Республикаси резидентлари бўлган юридик шахсларнинг маблағлари;

хорижий юридик шахслар ва халқаро молия ташкилотларининг маблағлари.

4. Белгилаб қўйилсинки:

юқорида кўрсатилган маблағлар Бизнес-фонд томонидан қайтариб бериш шартлари асосида жалб этилади ва унинг «Ўзтадбиркорбанк»даги ҳисоб варағига жамланади. Устав фондининг маблағлари ҳам худди шу ҳисоб варағига ўтказилади;

Бизнес-фонд кредитлари одатда «Мадад» суғурта агентлиги томонидан қарз олувчига берилган суғурта полиси мавжуд бўлган тақдирда «Ўзтадбиркорбанк» орқали ажратиб берилади.

5. Бизнес-фондни давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш мақсадида Ўзбекистон Республикасининг Молия вазирлиги Бизнес-фондининг бошланғич сармоясини шакллантириш ва уставда белгиланган фаолиятини амалга ошириш учун 100 миллион сўм пул ажратиб берсин.

6. Бизнес-фонд давлат томонидан рўйхатга олинган пайтдан бошлаб 3 йил мобайнида қонунда белгиланган солиқларни, шунингдек, мажбурий тўловларни тўлашдан озод этилсин, бунда бушаган маблағларни Бизнес-фонднинг сармоясини кўпайтиришга ва уни ривожлантиришга сарфлаш шарт қилиб қўйилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикасида кичик ва ўрта тадбиркорликни ривожлантиришга кўмаклашувчи жамғармани ташкил этиш тўғрисида» 1993 йил 21 июлдаги Фармонининг ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

8. Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддат ичида ушбу Фармоннинг ижро этилишига оид қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1995 йил 26 июль.

ЎЗБЕКИСТОН БАНКЛАРИ АССОЦИАЦИЯСИНИНГ ТАЪСИС ҚУРУЛТОЙИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Муҳтарам дўстлар!

Ўзбекистон Банклари ассоциациясининг тузилиши давр талабидир. Бугунги янги шароитда банк тизими иқтисодиётнинг барча соҳаларини чамбарчас боғлаши ва уларнинг ривожини таъминлаш билан катта аҳамият касб этади. Айнан банклар халқ хўжалигининг барқарорлигини, йўналишлари ва суръатини белгилайди, ҳар қайси фуқаронинг муносиб ҳаёти асосини барпо этади.

Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларнинг иккинчи босқичига қадам қўйган бир пайтда банклар, аввалambor тижорат банклари, янги мулкчилик асосида миллий иқтисодиёт тизимини яратишда, мамлакатнинг соғлом молия-кредит қиёфасини шакллантиришда, хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ва ишбилармонларнинг кенг ижтимоий қатламини вужудга келтиришда муҳим ўрин тутиши табиийдир.

Ўзбекистоннинг жаҳон иқтисодий муносабатлар тизимига дадил кириб бориши ислоҳотларимизнинг муҳим вазифаси ҳисобланади. Банклар биз танлаган устивор йўналишлардан келиб чиққан ҳолда, манфаатларимиз ва анъанавий қадриятларимизни ҳисобга олган ҳолда Ўзбекистоннинг халқаро молия ҳамжамиятига тенг ҳуқуқли шерик сифатида дадил кириб боришида ташаббускор бўлишига шубҳа йўқдир.

Қурултой ишига муваффақият, қурултой қатнашчиларига соғлиқ ва ғайрат тилайман. Таъсис этилаётган Ўзбекистон Банклари ассоциацияси ўз фаолияти билан давлатимиз мустақиллигини мустаҳкамлайди, республикамизнинг иқтисодий бақувват мамлакатлар билан интеграциялашув жараёнини жадаллаштиради, деб умид қиламан.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом КАРИМОВ.

БУГУНГИ КУН «ТО» «ТО» НАФАСИ

❑ Республика Вазирлар Маҳкамаси «Ихтисослаштирилган акционерлик-тижорат» «Пахтабанк»ни ташкил этиш тўғрисида» қарор қабул қилди.

❑ Сирдарё вилояти ғаллакорлари давлат топшириғини адо этдилар. Улар илк бор давлат омборларига 175 тонна дон топширдилар. Вилоятда дон хирмонини 256 минг тоннага етказиш мўлжалланган.

❑ Республика Олий Мажлиси раиси Эркин Халилов Покистоннинг Ўзбекистондаги элчиси Шавкат Али Шайхни унинг илтимосига мувофиқ қабул қилди.

❑ Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик вазирлигида Вазирлар Маҳкамасининг «1995 йилда пахта йиғим-терими мавсумини ўтказишнинг ташкилий-иқтисодий чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорини амалга ошириш масалаларига бағишланган кенгаш бўлиб ўтди.

❑ Тошкентда бўлиб ўтган республика тиббиёт фаолларининг йиғилишида аҳоли ва соғлиқни сақлаш муассасаларини дори-дармонлар билан ишончли таъминлаш вазифалари муҳокама этилди.

❑ Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов бошчилигида бўлиб ўтган Мустақиллик кунига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш шаҳар ташкилий қўмитасининг мажлисида бу байрам тантаналарига тайёргарликнинг бориши кўриб чиқилди.

❑ Германия федерал ҳукумати Тошкент шифохоналарига умумий қиймати 20 миллион немис маркасидан кўпроқ дори-дармонларни совға қилди.

❑ Ўзбекистон валюта биржасида кеча бўлиб ўтган савдода 28 июлдан эътиборан 1 АҚШ долларининг сотиб олиш ва сотиш тижорат қиймати 30 сўм 90 тийин қилиб белгиланди.

❑ Эртага Грозныйда Россия федерал маъмурлари билан Жохар Дудаев вакиллари ўртасидаги музокараларнинг бешинчи босқичи бошланади. Россия ҳукумат делегациясининг раҳбари Вячеслав Михайловнинг айтишича, унда ҳарбий масалаларга оид ҳужжатларни имзолаш кўзда тутилмоқда. Сўнгги кунларда Чеченистонда вазият тобора кескинлашаётганлиги туфайли сиёсий масалаларга оид ҳужжатлар музокараларда муҳокама этилмайдиган бўлди.

❑ Қора денгизда, Николаев шаҳри яқинида НАТОнинг «Тинчлик учун шериклик» дастури доирасида АҚШ билан Украинанинг биргаликдаги ҳарбий-денгиз машқлари давом этмоқда.

❑ Кеча Беларусда Мустақиллик куни байрами тантанали нишонланди.

❑ Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош котиби Бутрос Ғолий НАТО қўмондонлигига Босния сербларига қарши ҳаводан зарба беришга рухсат берди.

❑ Америка Қўшма Штатларининг сенати бир томонлама яна Боснияга қурол-яроғ етказиб беришни бошлаш тўғрисида қарор қабул қилди. Лекин қарорнинг кучга кириши учун унга Президент Билл Клинтон имзо чекиши керак.

❑ Халқаро жамоатчиликнинг қатъий норозиликлари остида Франция ўзининг ядро синовларини саккизтадан учтага камайтиришга қарор қилди. Лекин Япония ҳукумати расмий равишда бу билан қаноатланмаслиги, Франциядан ядро синовларини тўла-тўкис ман этишни талаб этди.

❑ Вашингтонда Борис Ельциннинг «Россия учун кураш» деб номланган эсдаликлар китобини тақдим этиш маросими бўлиб ўтди.

Ҳамшаҳарлар, Сизлар учун!

«ИТАЛФУД» — «СОВПЛАСТИТАЛ» СУПЕРМАРКЕТИ

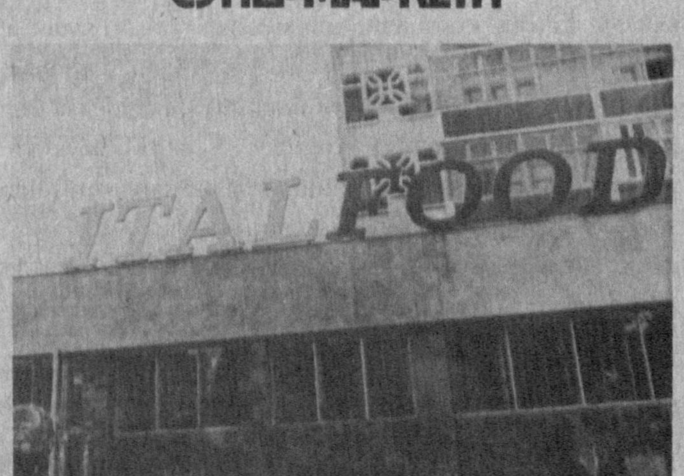

Чилонзор мавзесида бу улкан савдо корхонаси очилганига атиги уч кун бўлди. Шунга қарамасдан, бу ерга келаётган харидорларнинг сони кундан-кунга ошмоқда. Чунки «Италфуд»-да ҳақиқий супермаркетлардагидек хилма-хил маҳсулотлар жуда сероб. Жумладан, унда сават моллари ва рўзғор буюмларини бир жойда топиш мумкин.

— Европа андозаларига мувофиқ барпо этилган магазин майдони 430 квадрат метрдан кўпроқни ташкил этади, — дейди «Совпласт-итал» Ўзбекистон — Италия қўшма корхонасининг директори Александр Мелкумов. — Супермаркетимиз пештахталарига 600 турдан кўпроқ турли мол ва маҳсулотлар қўйилган. Бу ерга озиқ-овқат маҳсулотлари билан бир қаторда турли буюмлар, безаклар, гуллар, ювувчи ва гигиена воситалари, идиш-товоқлар сотилади.

«Италфуд» деб номланган супермаркет ташкилотчиси «Совпластитал» қўшма корхонаси ва Италиянинг «Монтекс» фирмасидир. Ушбу фирма раҳбарлари Европа андозаларига жавоб берадиган савдо жиҳозлари билан таъминлади. Жумладан, супермаркет ҳар бир харидор учун... Бу харидорларнинг ҳар қандай буюртмасини тез ва сифатли бажариш имконини беради.

Умуман, харидорларга юқори маданиятли хизмат кўрсатиш «Италфуд» сотувчиларининг асосий мақсадидир. Ўзи бу ерда ҳаммаси бўлиб 18 нафар ходим ишлаяпти. Уларнинг ҳар бири учун харидор истаги қонундир.

Янги супермаркет очилишида Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Абдулҳошим Муталов, Бош вазир ўринбосари Мирабор Усмонов, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов иштирок этдилар.

Кумри УЛМАСОВА.

СУРАТЛАРДА: «Италфуд» янги супермаркети.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Абитуриент — 95

АСОСИЙ МЕЗОН — КУЧЛИ БИЛИМ

Олий ўқув юртларига абитуриентларнинг навбатдаги қабули бўйича ишлаб чиқилган тест синовларининг янги Низоми Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланди. Янги Низомнинг ўзига хос томонлари хусусида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест марказининг директори Музроб Қурбонов шундай деди:

— Анъанавий тест синовларидан фарқли равишда бу йил абитуриентларга ҳавола қилинадиган фанларнинг ҳар биридаги саволлар сонини 36 тага келтирдик. Бундан ташқари ўтган йили тест саволлари икки вариантда тузилган бўлса, бу йил улар учун уч вариантни ташкил этади. Низомга киритилган ўзгаришлардан яна бири шу мақсадларимиздан бири ўқишга кирувчиларнинг синовларга тайёргарлик даражасини янада кучайтириш бўлса, иккинчиси — ана шу саволларга ҳамюртларимиз, хусусан ота-оналарнинг муносабати, таклиф-мулоҳазаларини билиш эди. Ҳақиқатан ҳам эълон қилинган тест саволлари бўйича бизга кўплаб хатлар келди ва уларда билдирилган фикр-мулоҳазаларни муҳокама қилиб, тест синовлари жараёнида инобатга олдик.

— **Шартнома асосидаги қабул хусусида ҳам сўзласангиз.**

— Бу йил жами абитуриентларнинг 20 фоизи шартнома асосида қабул қилинади. Шартнома асосида қабул қилинганлар ўқиш учун тўланадиган ҳақнинг 20 фоизини ўзлари тўлашади.

— **Бу йил имтиёзли қабул бўладими?**

— Бўлади. Республика миқёсида ва ундан юқори даражада ўтказилган фан олимпиадаларининг мутлоқ ғолиблари ўқишга тест синовларисиз қабул қилинади. Ҳақиқий ҳарбий хизматни ўтаган ёшлар қўмондонлик тавсиясига эга бўлишса тест синовлари жараёнида улар йиған балларга ушбу блок бўйича энг кўп тўплаш имконияти бўлган баллнинг 10 фоизи миқдорида қўшимча қўшилади. Дарвоқе, бу йил энг юқори балл 226,8 миқдорида белгиланди. Ўқишга қабул қилинганлар рўйхати матбуотда эълон қилинади.

— **Кўпчиликка маълумки, тест синовларида қўлланиладиган саволлар биринчи марта матбуот саҳифаларида мунтазам равишда эълон қилинди. Бундан қандай мақсад кўзланган эди?**

— Ҳақиқатан ҳам миқдори 7 мингдан ортиқ бўлган тест саволлари матбуотда эълон қилинди. Саволларни абитуриентларга ҳавола қилишдан кўзланган бўлдики, кўп мутахассисликлар йўналишлари бўйича ягона танлов ишлаб чиқилди. Бу нима дегани? Масалан, ўтган йили бир олий ўқув юртида муҳандисликнинг маълум бир йўналиши бўйича, айтайлик, 130 балл тўплаган абитуриент ўқишга қабул қилинган бўлса, худди шу олий ўқув юртида муҳандисликнинг бошқа йўналиши бўйича худди шунча балл тўплаган абитуриент танловдан ўтмади. Шуни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқилган ягона танлов тизими энг юқори балл тўплаган абитуриентларни танлаб олишга имкон беради.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ суҳбатлашди.

Қурилиш майдонларида

«БЕЛТЕПА» КЕНГАЙМОҚДА

Туманда кўп фарзандли оилалар яшашади. Шунинг учун бу ерда бошқа ҳудудларга қараганда аҳолини уй-жой билан таъминлаш масаласини ҳал этиш мураккаброқ.

Бироқ шунга қарамасдан ҳокимлик ҳамда туманда жойлашган корхоналар навбатда турганларни уй-жой билан таъминлашга ҳаракат қилаётир. Айни пайтда тумандаги бир нечта мавзеда турар жой бинолари қурилиши олиб борилмоқда. Бу суръат айниқса «Белтепа» мавзесида жадал тус олган. Чунки ўтган уч-тўрт йил ичида бу даҳа ҳам энига, ҳам бўйига кенгайди. Мисол учун «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига қарашли 4-трестнинг 6-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари ўтган йили мавзедаги 17-рақам билан номланган уйда қурилиш-тиклаш ишларини бошлаб юборишганди. Орадан кўп фурсат ўтмасдан бинокорлар тўрт қаватли, ярми ғишт, ярми панель турар жой биносининг бир қисмини қуриб бўлишди. Бунинг натижасида шайхонтоҳурликлардан 24 оила уйли бўлишди. Бу йил ҳам уйда асосан юқоридаги қурувчилар ишлашди. Улар аҳолининг уй-жойга бўлган талабини ҳис қилган ҳолда шу йил март ойида бинонинг яна тўртта йўлагини фойдаланишга топширишди. 32 та хонадоннинг уй тўйларини ўтказишига сабаб бўлди. Мустақиллик байрами арафасида қурувчилар уйнинг қолган қисмларини қуришни ҳам ниҳоясига етказишди. Шундай қилиб шу бинонинг ўзида 104 хонадон эгаларига уй калитлари топширилди.

— Бинокорларимиз ҳозирги пайтда ғиштли уйларни қуришга ҳаракат қилишаётир, — дейди биз билан суҳбатда бошқарма бошлиғи Сергей Титов. — Нимага деганда биринчидан, ғиштли бинолар ёзда салқин, қишда иссиқ бўлади. Бу Ўзбекистон шароитига жуда мос келади. Иккинчидан, пишган ғиштдан қурилган уйлар панелли биноларга нисбатан анча арзон тушади. Чунки панелларни ишлашда кўплаб металл маҳсулотлари ишлатилади.

Қурувчилар шу йилнинг ўзида мавзеда бир нечта уйни қуриб битказишди. Масалан, 64 хонадонли уй фойдаланишга топширилди. Даҳада 16-рақам билан номланган иккинчи уйда ҳам жами 4 минг 44 квадрат метрида қурилиш-тиклаш ҳамда пардозлаш ишлари ниҳоясига етказилди. 14 та кириш йўлидан иборат бўлган иморат ҳам қурувчиларимиз томонидан фойдаланишга топширилди. Бу билан 112 та оила хонадонли бўлишди.

Ғулом ЮСУПОВ.

Техника янгиликлари

«ҚОРА ҚУТИ» МОСЛАМАСИ

Шаҳар жамоат транспортида юз берадиган тасодифлар катта моддий зарар келтирмоқда. Ана шундай транспорт йўл ҳодисалари айбдорларини аниқлашда баъзан қийинчилик туғилади. Хорижий мамлакатларда бунинг чораси топилган. Чет элда жамоат транспортига «қора қути» деб номланган махсус мослама ўрнатилган бўлади.

Транспорт ҳаракат тезлигини ўлчашга мослаштирилган 668, 669, 670 русумли бундай қурилма «хотира»да сақлаш хусусиятига эга. Унинг бу «хотира»си ҳаракат тезлиги, ҳайдовчи томонидан сигнал воситасидан, (товушли сигнал, фара ранги, муюлиш белгилари), тормозлардан фойдаланиши ва шу каби бошқалар билан боғлиқдир.

Ушбу мажмуанинг асоси «хотира»да сақлаш қурилмаси ҳисобланади. У мазкур транспорт воситасидан фойдаланишга доир маълумотларни ёзиб олишга мослаштирилган. Босиб ўтилган йўлнинг сўнгги минг метри ёзиб олинади. Айни вақтда рақамли ахборот жуда тезликда қайта ишланиб, силкиниш жараёнининг 0,25 метри махсус датчикда қайд қилинади. Кейинчалик транспорт воситасининг бир хил кўринишдаги 8 та жиҳати рўйхатга олинади. Булар тормоз, йўналиш кўрсаткичи, огоҳлантириш сигнализацияси ва ҳоказолардан иборат.

Батарея ёрдамида бу «хотира» 168 соат мобайнида сақланиб туради. Бунда боғловчи кабель ва «хотира» узели муҳим аҳамият касб этади. Иккала узел ўзаро механик таъсир этувчилик хусусиятига эга бўлиб, ҳайдовчи кабинасига ўрнатиш учун мўлжалланган. Олинадиган барча маълумотлар бевосита транспорт воситасида амалга оширилиб, электрон-ҳисоблаш машиналаридан ҳам фойдаланиш мумкин.

Босиб ўтилган йўлни таҳлил қилишга доир маълумотлар ЭҲМдан фойдаланган ҳолда график ёки рақамларни ёзиб олиш ёрдамида бажарилади. Шу йўл билан сана (кун), ҳайдовчи исм-шарифи, вақти ҳоказолар тўғрисида қўшимча маълумотлар олиш мумкинки, уларни босма усулда олиб қолишга ҳам эришилади.

«Қора қути» ҳозир кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Бу билан Чехиядаги ихтисослашган фирма шуғулланмоқда. Улар трамвай, троллейбус ва автобусларга ўрнатилмоқда. Чехиялик мутахассислар бу хил «қора қути»ларни «Шкода» фирмаси чиқарган троллейбуслардан бирига ўрнатиб бердилар.

Акмал АНВАРОВ.

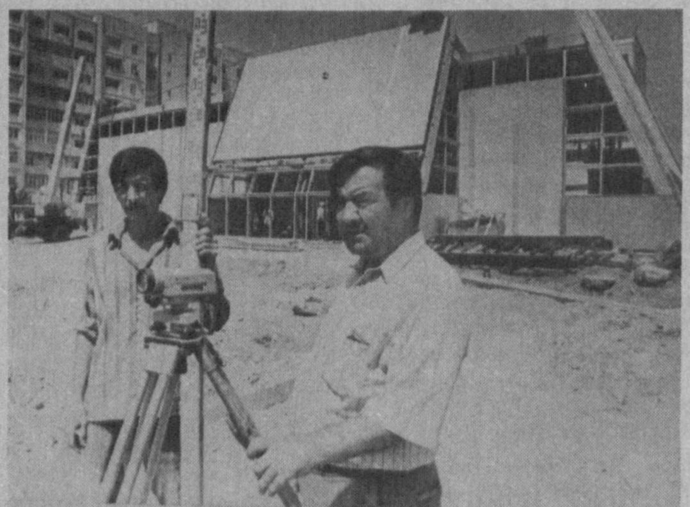

Кейинги пайтларда пойтахтнинг Сергели тумани ҳам энига, ҳам бўйига бўй чўзмоқда. Бу ерда турар жой бинолари билан бир қаторда маданий-маиший хизмат нуқталари ҳам қад кўтармоқда.

СУРАТЛАРДА: Тошкент «Четэлқурилиш»нинг 39-қурилиш бошқармаси ишбошиси Озодбек Ҳолиқулов ҳамда бригадир Озод Ёқубов келгуси ишларни режалаштирмоқда; «Ёшлик» мавзесидаги гузарнинг умумий кўриниши; тумандаги янги болалар боғчаси қурилишида.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Раҳмдил ва меҳр-мурувватли бўлайлик

БОЛАЖОНЛАР ЯЙРАБ ДАМ ОЛИШДИ

Пойтахтимизда «Тошкентленд» кўнгил очиш боғи ва сув боғи фойдаланишга топширилганига салкам бир ой бўлиб қолди. Туркиянинг «Ай-Сель» иншоот ширкати қурувчилари томонидан бунёд этилган бу дам олиш мажмуи нафақат болажонларимиз учун, балки катталар учун ҳам ажойиб совға бўлди. Ҳозирда айниқса дам олиш кунлари юзлаб шаҳарликлар ва пойтахт меҳмонлари ушбу масканга келиб мароқли ҳордиқ чиқармоқдалар.

Бу боғларда турли дам олиш аттракционларидан ташқари, 4 та ресторан ва бир қатор дўкончалар ҳам мавжуд бўлиб, бу ерда туркиялик ошпазлар маҳаллий ошпазлар билан биргаликда тезкор таомлар тайёрлаб, ташриф буюрувчиларга хизмат қилмоқдалар.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги «Ўзэкспомарказ» Республика савдо-кўргазма маркази ҳудудида жойлашган бу боғ шубҳасиз Ўзбекистоннинг энг қизиқарли кўнгил очиш масканига айланди. Куни кеча «Ўзэкспомарказ» жамоаси Республика «Соғлом авлод учун» жамғармаси билан биргаликда боғда хайрия тадбирини ўтказдилар. Шу куни пойтахтимизнинг бир қатор болалар уйи тарбияланувчилари, боғча болалари, болалар санаторийси даволанувчилари, хизмат вазифасини ўтаётганда ҳалок бўлган милиция ходимларининг оилалари учун бепул хизмат кўрсатилди. «Кока кола» ичимлиги — Тошкент ЛТД» қўшма корхонаси ҳам ўз хайрия бурчини бажариб, болажонларни чанқовбосди ичимликлар билан сийлади. Ярим кун давомида болалар мазза қилиб аттракционларда учдилар, маданий ҳордиқ чиқариб бениҳоя яйрадилар.

Маҳмуда ИСМОИЛОВА,
«Ўзэкспомарказ» етакчи мутахассиси.

Сизга қандай хизмат кўрсатишмоқда?

«КАФОЛАТ»: ТЕЗ ВА СИФАТЛИ

Бугунги кунни «Зангори экран»сиз ва радиосиз тасаввур қилиш қийин. Ҳозирда радиоприёмник ва телевизор бўлмаган хонадон шаҳримизда йўқ ҳисоб. Лекин уларнинг нормал ишлашини таъминлаш кўп жиҳатдан «Кафолат» савдо хизмати шохобчаларининг фаолиятига боғлиқдир. Бундай шохобчалар Тошкентда 30 дан ортиқ бўлиб, улар ҳар куни телевизор, радиоприёмник, радио ва видеомагнитофонлар соҳибларидан 100 дан ортиқ буюртма олишади. Улар асосида таъмирлаш ва созлаш ишларини тезкор ва кафолатли адо этишади.

— Шу йилнинг ўтган ярим йили мобайнида аҳолига 2 миллион 787 минг сўмлик техник савдо хизмати кўрсатдик, — дейди биз билан суҳбатда Тошкент шаҳар «Кафолат» техник савдо маркази директори Бахтиёр Абдумажидов. — Бу режадагидан 187 минг сўмлик кўпдир. Лекин умуман олганда ярим йилликнинг бу якуни бизни қониқтирмайди. Режа ортиғи билан адо этилгани билан ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитида хизматимиз сарф-харажатларни етарлича қопламаяпти. Эҳтиёт қисмларни хориждан жуда қиммат нархда олаяпмиз. Шунга кўра пуллик хизмат тармоқларини янада кенгайтириш чора-тадбирларини кўряпмиз. Сабаби биз хўжалик ҳисобида ишлаш орқали ўз-ўзимизни иқтисодий жиҳатдан таъминлашга ўтганмиз. Марказ ва унинг туманлардаги тармоқ ва шохобчаларида 650 дан ортиқ техник усталар ишлайди. Уларнинг ўртача ойлик маошлари 1000 сўмни ташкил этмоқда. Уни 1 ярим минг сўмга кўтаришни кўзлаяпмиз.

— **Усталар асосан телевизорларни созлашади. Ҳозирда хорижий давлатлар билан ўзаро алоқа ва борди-келди, олди-сотди йўлга қўйилиб, телевизорларнинг турли хиллари у ёқлардан кўплаб келтириляпти. Марказ хориж телевизорларини созлаш, эҳтиёт қисмлар билан таъминлашга қодирми?**

— Айтганингиздек «Ойнаи жаҳон»нинг турли хиллари шаҳримизга оқиб келаяпти. Уларни ҳар хил фирмалар олиб келиб сотишмоқда. Биз шароитга қараб ўз фаолиятимизни кучайтиряпмиз. Айни чоғда жаҳондаги барча русумли телевизорларни тузатиш, таъмирлаш имкониятига эгамиз. Усталаримизнинг иқтидори кучли. Ҳозирда Тошкентда 100 мингдан ортиқ рангли, оқ-қора турдаги телевизорлар мавжуд. Бироқ хориждан келтирилганлари иттифоқо бузилиб қолгудек бўлса уларнинг айримларини бепул созлаш муддати кўрсатилган кафолат хати йўқ. Фақат «Сони» фирмаси олиб келиб сотаётган телевизорларнинггина кафолат талонлари бор, холос. Яна шуни айтиш керакки, шаҳримизда телевизор созлайдиган, манзилининг тайини йўқ чакана усталар ҳам кўпайиб кетди. Улар кафолатсиз иш юритишмоқда. Мабодо телевизор эгаси кафолат сўраб қолса бизнинг марказимизни рўкач қилишаркан. Уларни тартибга чақириб қўядиган, тушумларидан даромад солиғи оладиган ташкилотлар бу ҳақда бир ўйлаб кўришса бўларди.

Юқоридаги фикрлардан келиб чиқиб ҳамшаҳарларимизга шуни айтмоқчимизки: агарда хорижда чиқарилган телевизорларни харид қилмоқчи бўлсалар марказимиздан, унинг шохобчаларидан тавсия ва маслаҳатлар олишса фойдадан ҳоли бўлмайди. Телевизор ва радиоаппаратураларни созлашда бизнинг хизматимиз ўта ишончли ва кафолатлидир.

Марказимиз яқинда хизматни янада такомиллаштириш, буюртмани тезкор бажариш ва ишни янада уддалашни кўзда тутиб шаҳар «Зангори экран» ҳиссадорлик жамиятига айланди. Жамиятнинг Низоми қабул қилинди. Демак хизматимизнинг кафолати янада мустаҳкам бўлади.

Нигора МИРЗАЕВА.

КЕЛАЖАК СОҲИБЛАРИ

Собир Раҳимов тумани таркибида «Ёшлик» талабалар шаҳарчаси ташкил топганига уч йилдан ошди. Ўтган шу давр ичида шаҳарча қиёфаси янада ўзгарди. Бу ерда кўплаб маданий-маиший иншоотлар бунёд этилди. 2-Тошкент тиббиёт институти, Тошкент давлат техника университети ўқув корпуслари, 500 ўринли ошхона, 5 минг ўринга эга бўлган стадион, 400 ўринли гимнастика зали ана шулар жумласидандир. Шунингдек, техника университети шаҳарчасида спорт мажмуи фойдаланишга топширилди.

Шаҳарчада ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишларига алоҳида эътибор берилаяпти. Шу кунларда бу хайрли ишда маҳаллалар аҳолиси, корхона ва ташкилотлар ҳам фаол иштирок этишяпти. Улар республикамиз мустақиллиги ва Тошкент Давлат университети 75 йиллиги кунигача шаҳарчани янада обод ва кўркам қилиш учун жонбозлик кўрсатишяпти. Ариқлар тозаланиб, тартибга келтирилди. Ҳозирги кунда — Университет, Мирзо Ғолиб, Ҳамидхонов, Саидова кўчаларидаги ариқлардан зилол сув оқмоқда, дарахтларга шакл бериш ишлари тугалланяпти. Қамбарнисо кўчаси тўлиқ асфальтланмоқда.

Келгусида шаҳарча қиёфаси янада ўзгаради. Бу ерда катта теннис корти, «Ёшлик» талабалар боғи, усти юпиқ бассейн, барча қулайликларга эга бўлган бозор ва дўконлар қуриш мўлжалланяпти. Туман ҳокимияти томонидан Шифокорлар шаҳарчаси ва Тошкент тиббиёт институти клиникаси яқинидаги бозорларни ҳам қайта қуриш режалаштирилган.

Талабаларни ижтимоий ҳимоя этишга ҳам эътибор қаратиляпти. Келгусида улар илм олиш билан бирга тадбиркорлик йўналишида меҳнат қилишлари, бу соҳада амалий кўникмалар ҳосил қилишлари учун шаҳарчада ишчи ўринлари ташкил этиш чора-тадбирлари белгиланяпти. Яна шуни ҳам таъкидлаш керакки, вилоятлардан келган талабаларнинг баъзилари маълум касб-ҳунар эгасидирлар. Бу эса уларнинг ҳам ўқишдан бўш пайтларида ўз касблари бўйича ишлашларига имконият яратади. Ётоқхоналарнинг ўзида бадиий гиламча тўқиш, тикувчилик ва трикотаж цехлари ташкил этиляпти. Ишчи ўринлари ташкил этиш билан бир қаторда талабаларнинг бошқа жабҳалардаги қобилият-билимларини ҳаётга тадбиқ этишларига тегишли шароит яратилади. Бундан талабалар моддий жиҳатдан манфаатдор бўлибгина қолмай, келгусида мустақил ишлашлари учун зарур кўникма ҳосил қиладилар. Бу ишда пойтахт ва вилоят ҳокимликлари хом ашё, маблағ, асбоб-ускуна билан ёрдам бериш ниятини билдиришяпти.

Мастура МУҲАМЕДОВА.

РАҚОБАТБАРДОШ МАҲСУЛОТЛАР

«Тоштўқимачи» ҳиссадорлик жамиятида бугунги кунда 200 турга яқин маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Бунда асосан тайёрланаётган маҳсулотнинг юқори сифатли бўлишига алоҳида диққат-эътибор қаратилмоқда. Натижа ёмон бўлгани йўқ. Масалан, яқинда Даниядаги Шарқ ривожланиш фонди корхона маҳсулотлари сифатини юқори баҳолаб, Бутунжаҳон «Олтин глобус» соврини билан тақдирлади. Бундан руҳланган комбинат аҳли маҳсулот турларини янада кўпайтириш ва рақобатга чидамли маҳсулот тайёрлаб жаҳон бозорига чиқишга ҳаракат қилмоқда. Бунда албатта ҳар бир касб эгасининг ўз ҳиссаси бор.

Баҳодир ОРИПОВ.

Маъданлар ҳақида ҳикоялар

ФАҚАТ ЗИЙНАТ УЧУН ЭМАС

Олтинни зебу зийнат сифатида ҳаммамиз қадрлаймиз. Унинг халқ хўжалигида оддий металл сифатида қўлланилиши ростми?

Сайфиддин Умаров, шифокор.

Олтин тиббиётда. Олтинни биринчи бўлиб тиббиётда қўллаш тўғрисидаги уринишлар кимёгарлар замонасидан бошланган. XVI асрда кимёгар Парацельс олтиндан ясалган дориларни турли касалликларни, жумладан захмни даволашда синаб кўрган. Ҳатто у «кимёнинг биринчи вазифаси бошқа металлардан олтин олиш эмас, балки улардан дори ясаш бўлиши керак» деб ёзган эди. Кейинчалик олтинли бирикмалар силни даволашда ҳам қўл келди. Бу бирикмалар сил таёқчаларининг ўлишига ижобий таъсир кўрсатган. Ҳозирги кунда бундай дорилар номигагина қўлланилмоқда. Чунки улар киши танасининг касалликка қаршилик кўрсатиш қобилиятини оширади.

Олтиннинг радиоактив изотоплари кашф этилгандан сўнг, унинг тиббиётдаги роли яна ҳам ошди. Коллоид олтиннинг изотоп зарралари шишларни даволашда қўлланила бошланди. Бу зарралар физиологик жиҳатдан зарарсиз бўлганлиги учун уларни тезроқ танадан чиқаришга ҳожат қолмайди. Зарралар шиш бор жойга киритилганда улар фақат касалланган жойнигина даволайди. Радиоактив олтин ёрдамида ракнинг баъзи бир турларини даволаш имкони ҳам пайдо бўлди.

Олтинли катализ. Радиоактив олтин фақаттина тиббиётда ўз ўрнини топмай, бошқа соҳаларга ҳам кириб бормоқда. Охирги йилларда бу хилдаги олтин нефть кимёси ва умумий кимёда қўлланиладиган қимматбаҳо платина катализатори ўрнини ола бошлади. Бу радиоактивли олтин юқори тезликка эга бўлган самолётларнинг кислород-каталик двигателида ҳам ишлатилмоқда.

Олтин—тўқимачилик саноатида. Маълумки, сунъий ва синтетик толалар мустаҳкам ва ташқи муҳит таъсирига чидамли бўлиши шарт. Шу мақсадларга эришиш учун, масалан, нитрон ишлаб чиқаришда олтин қўшилган платина суюқлигига толалар чайилади. Бу билан икки мақсадга эришилади: эритма арзонлашади ва тола чидамли бўлади.

Олтиндан ясалган ўқ кон топади. Ўтган асрнинг биринчи ярмида савдогар Шелковников Иркутскка бораётганида Крестовая бекатида миш-миш гаплардан шундай хабар топади: Тунгуслар ов қилиш учун порохни сотиб олишса, қўрғошинни ўзлари топар эканлар. Маълум бўлишича, Тонгуда жилғасидан кўпгина юмшоқ сариқ тошларни йиғиб олиш мумкин экан ва уларни осонгина юмалоқлаб ўқ-золдир ясар эканлар. Улар ҳам қўрғошин сингари оғир бўлган. Савдогар бу золдирлар сочма олтин эканлигини пайқаб, тез орада Тонгуда жилғасининг юқори оқимида кон топиб, олтин қазишга киришган.

Олтин металлургияда. Пўлатни водород билан чоғиштирган пайтда ажралиб чиққан газ пўлат ичига кириб боради ва уни мўрт бўлишига сабаб бўлади. Шунинг учун ҳам бу жараён «водород мўртлиги» деб махсус ном олган. Бу нохуш ҳолатдан қутулиш учун асбобларнинг айрим қисмлари, гоҳо асбоблар бутунлигича олтиннинг юпқа қатлами билан қопланади. Бу усул қанчалик қимматга тушмасин, ундан металлургияда ҳамон фойдаланилмоқда. Чунки «водород мўртлиги»нинг зарари бундан ҳам қимматга тушади.

Олтин ва ўсимликлар. Маълумки, кейинги йиллар давомида биогеокимё фани тез суръатлар билан тараққий этмоқда. Шу фанда эришилган ютуқларга кўра турли ўсимликлар турли кимёвий моддаларни ўз таналарида, баргларида ва шарбатларида йиғар эканлар. Жумладан қайин дарахти шарбатида, жўхори поясида ва шувоқда сезиларли даражада олтин йиғилар экан. Бу ўсимликлар ўзига яраша илдиз аъзоларида олтин борлигидан биринчи даракчи ҳисобланар эканлар. Юқорида келтирилган қисқа маълумотлар биринчидан, олтиннинг муқаддас эканлигини аниқлаб берса, иккинчидан, қабиҳ ниятли инсонлар учун «разил металл» ҳисобланган бу ер ости жинсининг эндиликда бефойда металл эканлигини бутунлай инкор этади.

Мирмажид ЗОКИРОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган геолог, геология ва минералогия фанлари доктори.

Шаҳримизда жойлашган «Новатор» корхонаси бошқа халқ истеъмоли буюмлари билан бир қаторда автомобилларнинг эҳтиёт қисмларини ишлаб чиқаришни ҳам ўзлаштирган.

СУРАТДА: бригадир Ольга Петкова ҳамда назоратчи Наталья Григорьева тайёр автомобиль поршенларининг сифатини кўздан кечиришмоқда.

Амир Темурнинг 660 йиллиги олдидан

МУСАВВИР ЭҲТИРОМИ

Таниқли мусаввир Жавлон Умарбеков яратган тасвирий асарлар нафақат Ўзбекистонда, балки дунёнинг кўпгина давлатларида ҳам ўз мухлисларини топган. Унинг ижодидаги ўзига хослик шундаки кичик ҳажмдаги лирик кечинмали асарлари билан бир қаторда йирик, дастурий асарлари ҳам кўпчилик эътиборини ўзига тортади. Ана шундай катта кўламдаги дастурий асарларидан «Инсон тафаккури», «Мен инсонман», «Наврўз» полотнолари кўпчилигимизга яхши танишдир. Рассомнинг номлари қайд этилган икки асарлари юртимизнинг буюк алломалари Абу Али ибн Сино ва Ал-Хоразмийга бағишланган.

Куни кеча рассом соҳибқирон бобомиз Амир Темурнинг 660 йиллик тўйи муносабати билан ўзининг янги «Етти иқлим султони» деб номланган асарини Ўзбекистон тарихи Давлат музейига тақдим этди. Мусаввирнинг бу улуғ зотга чуқур эҳтироми сифатида дунёга келган ушбу полотно ҳамшаҳарларимиз ва чет эллик тасвирий санъат шинавандаларига жуда манзур бўлмоқда.

Аслида бу мавзу анчадан бери Жавлон акани қизиқтириб келарди. Асарни ишлаш ҳақидаги фикр асосан буюк Амир Темурнинг тўйи муносабати билан туғилди. Шунингдек, тарих музейи

кўргазмалари ўзгартирилиб, давр руҳига мос равишда қайта безатилаётган бир пайтда рассом ўз асари устидаги ишларни бошлаб юборди. Рассом ўз олдига қўйилган вазифанинг жуда мураккаб ва шунинг билан биргаликда шарафли эканини ҳис этган ҳолда буюк саркарда яшаган давр ҳақидаги адабиётлар билан танишиб, унинг теварагидагилар ҳақида маълумотлар тўплашга ҳаракат қилади.

Маълумки, буюк соҳибқирон тасвирини акс эттиришга кўпгина рассом, ҳайкалтарошлар интилишган. Бундан ярим аср муқаддам эса ҳайкалтарош Герасимов Темур сиймосини унинг бош чаноғи асосида яратган эди. Бироқ нима учундир, ҳар гал унга кўзимиз тушганида бу «асар» кўнглимизга ўтиришмасди. Жавлон Умарбеков ёрқин буёқлар билан ифодалаган асарда эса соҳибқироннинг чинакам буюклиги, ички кечинмалари юз кўринишида яққол ўз ифодасини топа олган.

Тарихчи ибн Арабшоҳ шундай ёзади: «Темур гавдаси келишган, узун бўйли одам эди: пешонаси очиқ, боши катта, овози жарангдор бўлиб, кучи жасурлигидан қолишмасди: оқиш юзини оч қизил ранг жонлантириб тўлиқ, қовурғалари узун, мушаклари кучли эди. Узун соқол қўйиб юрарди. Ўнг қўли ва ўнг оёғи майиб, қарашлари анчайин ёқимли эди, ўлимни писанд қилмасди, қарийб саксонга кириб улаётган чоғида ҳам ақл-заковатини, довюраклигини йўқотмаган эди». Ибн Арабшоҳнинг «Амир Темур тарихи» асари жиндай киноя ва ҳайрат аралаш ёзилгани билан мусаввирда катта қизиқиш уйғотди.

Мусаввир ўқиган асарларининг ҳар бирида Темур портрети — сўз орқали чизилган эди. Шунинг учун ҳам у ўзи тасаввур этган қиёфани гавдалантиришга ҳаракат қилган. Кўп қиёфали ва кўп планли ушбу асар марказида Соҳибқирон сиймоси кишини диққатини ўзига жалб этмай қолмайди. Ўнг томонда ўзининг яқин одамлари, тўрт ўғли, пирлари Саид Барака, лашкар бошилар, шоиру алломалар, Амир Темур ҳақида ёзиб қолдирган тарихчилар, чап томонда 27 давлатнинг элчилари. Рассом асарни яна ҳам шартли қилиш мақсадида «Темур тузуклари»даги «Рости русту» ибораси Қуръони Каримнинг Нисо сурасидаги «Инсонлар устидан ҳукм юргизмоқчи бўлсангиз, Адолат ила ҳукм этинг» деган оятга мос келишини англаб, уни айнан шу асарнинг асл мазмун ва маъноси сифатида бермоқчи бўлган. Буни янада жонлироқ қилиб тасвирлаш мақсадида сура бутун полотно бўйлаб араб тилининг куфий шаклида ёзилган.

Темурнинг юз-тузилишига эса Клавихонинг «Самарқандга саёҳат» китобида бир Хитой миниатюрасидаги буюк зотнинг сиймоси асос бўлган.

— Бу мавзуга мен ҳали жуда кўп қайтаман, — дейди Жавлон Умарбеков. — Амир Темур, у яшаб ўтган давр мавзуси битмас-туганмас хазинадир. Тарихий воқеаларни тасвирий санъат йўли билан кўрсатсак халқимиз учун нафи кўпроқ бўлади, сабаби у очилмаган қўриқдир. Соҳибқироннинг ҳаётий сиймоси кўп қиррали, қарама-қаршиликларга бой бўлгани учун кунт билан ишлашни талаб қилади.

Ҳозирда Жавлон ака шу мавзуга тааллуқли бўлган қатор янги асарлар устида иш олиб боряпти. Тасвирий санъатда Павел Кузнецов, Уста Мўмин, Ўрол Тансиқбоев, Чингиз Аҳмаровларни ўзига устоз деб билган мусаввир асосан романтик реализм услубида ижод қилади. Унинг «Эски шаҳар хиргойиси», «Болалик тушлари», «Ўтмишдан эртаклар» каби туркум асарлари бунга мисол бўла олади.

Жавлон аканинг таъкидлашича, рассом тинимсиз изланиши, ўзлигини намоён этиш йўлида меҳнат қилиши керак. Шунинг учун ҳам ютуқлар ортида машаққат, меҳнат, изланишлар мавжуд. Зеро, ижод жараёнидаги изтироблар ҳамиша қувонч келтиради. Демакки, қувончлар кўп бўлгани ҳолда бир вақтнинг ўзида изтироблар ундан оз бўлмайди. Шарқий Европа, Франция, Англия, Испания, Қўшма Штатлар... Ўзбек ўғлони яратган дурдона асарлар дунё кезмоқда. Асарлари жаҳон узра танилган мусаввир Жавлон Умарбеков меҳнати асосини изланишу машаққатлар ташкил этганини сезиш мушкул эмас. Айни ижодий баркамоллик ёшига — 50 ёшга тўлиши арафасида мусаввирга толе ёр бўлсин деб қоламиз.

Назокат УСМОНОВА.

СУРАТДА: таниқли мусаввир Жавлон Умарбеков.

***

Рассомнинг «Етти иқлим султони» полотносининг кўриниши.

Рустам Шарипов олган суратлар.

Ўгитлар

ЁШИНГГА МУНОСИБ ЯХШИ ЮМУШ ҚИЛ

❑ Билмаганни билдим дейиш нодон иши,
Билганин мақтанур шошган киши.

***

❑ Биламан деб ҳар ишни бетакаллуф сўзлама,
Бошқаларни ўзингдан камситишни кўзлама.

***

❑ Тилинг келтиргуси нодон сўзингни,
Дилинг ўлдиргуси бир кун ўзингни.

***

❑ Ёшингга муносиб яхши юмуш қил.
Билгинки доимо хулқинг илиқ қил.

***

❑ Оқил ҳикоясидан дунё кезилади,
Нодон гапин эшитсанг виждон эзилади.

***

❑ Ман-ман десанг охир белинг букулур,
Шўри-шўрингга шўрва бежо тўкилур.

***

❑ Ҳақиқат кўзини яширгунча ҳижолат юзингни яшир,
Мард туясин чўктиргунча, номард йилқисин шошир.

Файзулло ХАЙРУЛЛО.

Биз билмаган сиймолар

БИРИНЧИ НАВОИЙШУНОС

Ҳазрат Алишер Навоийнинг оламшумул ижодини ўрганиш ва тадқиқ этиш дунё бўйича тарқалган улуғ ва бениҳоя хайрли ишдир. Зеро, Алишер Навоий ижодиётининг сўнмас булоғи ҳар бир даврнинг ва барча юртларнинг олиму фозиллари, шоиру адиблари учун илҳом манбаи бўлиб келган. Буюк шоир ижодига тадқиқ ва танқид юзасидан ёндошиш бизнинг кунларимизда авж олган бўлса-да, бу хайрли ишнинг XV асрдаёқ, ҳали Ҳазратнинг ўзи ҳаётлиги чоғидаёқ бошланганлиги Навоийга бўлган ҳурмат ва муҳаббатнинг нақадар улкан бўлганлигидан далолат беради. Навоий вафотидан сўнг турли даврларда унинг адабий, шеърий, илмий, тарихий меросини ўрганиш, асарларини бадиий, тилшунослик ва аруз қонунлари жиҳатидан текшириш муваффақиятли тарзда амалга оширилган эди. Хусусан, Навоий асарларига тузилган луғатлардан «Абушқа», «Санглоҳ», «Ҳамса бо ҳалли луғат», «Луғати атрокийя» кабилар улуғ шоирнинг сўз яратиш ва сўзшунослик санъатига доир ноёб маълумотлар ва тадқиқотлар жамланган бебаҳо асарлардир.

Навоий асарларига нисбатан тузилган ушбу луғатларнинг муаллифлари бўлмиш астрободлик Мирзо Муҳаммад Маҳдихон, қазвинлик Фатҳ Али ибн Кажжор, туркиялик Румий ва бошқалар Навоий асарларини ўрганишдек ва улардаги ноёб сўз дурдоналарини тадқиқ этишдек вазифани бажариб, том маънодаги навоийшунос номига эга бўлганлар. Навоийшунослик деб аталувчи ўзига хос илмга ўша даврдаёқ тамал тоши қўйилган эди.

Навоий тириклигидаёқ унинг асарларига тузилган энг биринчи луғат тахминан 1490 йилларда ёзилган ҳиротлик шоир ва тилшунос Толеъ ал-Имоний ал-Ҳиравийнинг «Бадоеъ ул-луғат» асаридир.

Султон Ҳусайн Бойқаро Алишер Навоий замондошлари орасида улуғ шоир ижодига нисбатан энг ихлоси баландларидан эди. Ана шу баланд ихлос сабабли ҳам Султон Ҳусайн ўз ғазнаси ҳисобидан шоир асарларини чоп эттирар, даврининг машҳур ҳаттотлари ва мусаввирларига Навоий достонларини ўз санъатлари билан безашни топширар эди. Унинг ана шундай хайрли тадбирларидан бири XV аср охирида ҳиротлик тилшуносларга Навоий асарлари луғатини тузишни топшириши бўлди. Бу ишни биринчи бўлиб Толеъ Ҳиравий уддалади.

Ҳиравийнинг «Бадоеъ ул-луғат» («Ажойиб сўзлар») асари нафақат Навоий асарларига, умуман ўзбек тилига оид биринчи луғатдир. Ҳусайн Бойқаро тилшуносга бу вазифани топширар экан, икки мақсадни кўзлаган: аввало, Навоий ўз асарларида қўллаган ўзбекча сўзлар ҳақида келажак учун маълумотлар қолдириш, қолаверса, Хуросон ва Мовароуннаҳрда ўзбек тилини мустаҳкамлаш. Толеъ Ҳиравий ҳукмдорнинг бу топшириғини муваффақиятли бажаради. Луғатда тилшунос энг аввало, Навоий даври ўзбекча сўзларининг гавҳарона жилоси ва қийматини келтира олган. Луғатда улуғ шоир ўз асарларида қўллаган мингдан зиёдроқ соф ўзбекча сўзлар берилган ва батафсил изоҳланган. Навоийнинг ўзигагина хос бўлган сўз танлаш ва сўзни пардозлаш санъати ушбу туркийча каломларда қай тарзда ва қай даражада сарф этилгани ҳам тилшунос олим томонидан муваффақиятли тадқиқ этилган эди. Шунингдек, луғатда биринчи ўзбек алифбосини келтирган Толеъ Ҳиравий ўзининг товуш илми (фонетика) соҳасидаги катта истеъдодини намоён этган.

Ана шу афзаллик ва ютуқларга қарамасдан, Ҳиравийнинг «Бадоеъ ул-луғат»ида қатор камчиликлар мавжуд эканлиги аниқланган. Бироқ, тарихчиларнинг ҳамда тилшуноснинг ўзи ёзган асарларининг гувоҳлик беришича, Ҳиравий жўн олимлардан бўлмаган. У ўз даврининг энг етук ва билими ўткир тилшунос, луғатшунос, адабиётшунос олими, араб, ҳинд, форс ва туркий тиллар билимдони, истеъдодли шоир эди. Унинг хатоларга йўл қўйиши билими даражасининг пастроқлиги эмас, балки луғат тузишда шошганлиги сабаблидир. Чунки тарихчиларнинг ёзишича, Толеъ Ҳиравий форсийгўй шоир бўлган ва бу одати билан Навоий ҳимоя этган ва Султон Ҳусайн жорий қилган улуғ туркий тилга нисбатан ҳурматсизлик баён қилар эди. Чунки XV аср охирларидаёқ Ҳусайн Бойқаро дўсти ва маслакдоши Мир Алишер даъватлари билан барча туркий шоирларнинг форсийда эмас, ўзбекчада шеър ёзишларини талаб этувчи фармон чиқарган эди. Толеъ Ҳиравий форсий тилга муҳаббати ва садоқати важидан бу фармонга бўйсунмаган ва Султон Ҳусайн қаҳрига молик иш қилган эди. Ҳукмдор олимнинг бу ишига ўзига хос «жазо» тариқасида улуғ Навоий асарларини тадқиқ этувчи луғат тузишни буюради. Шоҳ олдидаги ҳижолатпазликни йўқотишга шошилган Ҳиравий бу асарида талай хатоликларга йўл қўяди.

Натижада «Бадое ул-луғат»ни ўқиб кўрган Навоий ўз ижодига нисбатан бепарвороқ муносабатда бўлиб тузилган ушбу луғатдан кўнгли тўлмайди ва шу асарга ўзига хос жавоб асарини ёзади, яъни оламга машҳур «Муҳокаматул луғатайн»ни яратади. Бу билан ҳазрат ўша давр ва келгуси авлод луғатшуносларига асл луғатнинг қандай қилиб яратилишидан сабоқ берган эди. «Муҳокаматул луғатайн» Алишер Навоийнинг луғатчилик соҳасида ҳам биринчи эканлигидан далолат берувчи ноёб ҳужжат бўлиб қолди. Шу сабабли ҳам тасодиф туфайли камчиликларга бой луғат тузиб, Навоий нафсониятини қўзғатган ва бу билан унинг томонидан шу қадар бебаҳо асарнинг ёзилишига ундовчи киши бўлиб қолган Толеъ Ҳиравийга ҳам авлодлар раҳмати муносибдир.

Ўз асарларини ўрганишда хатоликларга йўл қўйган бўлса-да, Алишер Навоий Толеъ Ҳиравийни ҳурмат қилган ва унинг илми олдида бош эгган. Ҳатто унинг таърифини шоир ўзининг «Мажолис ун-нафоис» асарида ҳам келтирган. Ўзидан ёши улуғ бўлгани учун Навоий уни тўнгич шоирлар гуруҳида таърифлайди ва хусусан шундай ёзади: «Мавлоно Толеъ ҳам Султон Муҳаммад Бойсунғур шодиҳи эрди. Таъби ғаробат сари мойиллиқ шоирдир. Имоми жинсу инс Али ибн Мусо ар-Ризо мадҳида қасида айтибдур, матлаъи будуркім:

«Хишти ин меҳри зарандуд
ки бар сақфи самост,
Баҳри фарши Султон Али
Мусо Ризост».

(Мазмуни: Осмон тоқидаги ўша қуёш ғишти ҳам Султон али Мусо Ризо мақбараси пойдеворига қўйиш учун яратилган).

Навоий унинг мадҳийлик (мадҳ этиб шеър ёзиш) ва қасидагўйлик борасидаги юксак истеъдоди ва ғаробат — ғаройиблик, ўзига хослик унинг асарларида кўп эканлигини ҳурмат билан изҳор этади.

Толеъ Ҳиравий ўз асарида Навоийнинг сўз сандиғидаги энг ноёб дурдоналарни келтиради ва изоҳлайди. Бу сўзлар орасида Навоий тафаккурининг энг аъло маҳсулларидан бўлмиш эрин, эрикмак, арғадмақ, чимдимак, ўксук, учмак, ўқуш, игрим, бортағ, чоммақ, кериш, анба, талғ, фирфирак чанақ, тунглик, торғу, талач, қару, ғажғав, алқамақ, ақар каби соф ўзбекча сўзлар ҳам бор.

Ҳиравий ўзининг «Бадоеъ ул-луғат»и билан улуғ Ҳазрат Алишер Навоий ижодини илмий тадқиқ этган биринчи олимдир. Навоий ҳаётлигидаёқ, унинг забардаст илми ва талабчан нигоҳидан ҳайиқмай асарларини ўрганиш ва уларга луғат тузиш ҳар қандай олимнинг ҳам қўлидан келавермас эди. Толеъ Ҳиравий ана шу вазифани биринчи бўлиб бажарди ҳамда Навоийнинг бу асарга берган баҳоси ва тузатишлари авлодлар учун бебаҳо сабоқ бўлиб қолди. Чин маънодаги энг биринчи навоийшунос — Толеъ ал-Имоний ал-Ҳиравий Навоий ижодини тадқиқ этишдек дунё миқёсидаги улкан соҳага асос солиб берган олимдир.

Хайрулло НУРИДДИНОВ.

Муштарийлар илтимосига кўра

НЕГА РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ ДАСТУРИ ЭЪЛОН ҚИЛИНМАЯПТИ?

Кейинги ҳафталарда кўплаб муштарийлар «Тошкент оқшоми» газетасида ҳар жума мунтазам эълон қилинадиган телевидение эшиттиришлари дастурларида нима учун Россия телевидениесининг кўрсатувлари номланиши тўлиқ кўрсатилмаётганлиги юзасидан саволлар бермоқдалар.

Бунга яқинда Россиянинг «Труд» газетасида аниқлик киритилди. Унда, жумладан, шундай хабар эълон қилинди:

«Қадрли ўқувчилар, ушбу ҳафтадан эътиборан биз «Орбита-4» канали биринчи дастури эшиттиришларини эълон қилишдан воз кечишга мажбурмиз (умид қиламизки, бу вақтинчаликдир). Бу «Россия жамоатчилик телевидениеси» (ОРТ) газетадан ушбу дастурларни эълон қилиш учун ақл бовар қилмайдиган миқдордаги пулни талаб этганлиги сабабли бўлди. Таҳририят бу пулни тўлай олмаслиги сабабли телевидение дастурлари эълон қилинмаяпти».

Демак, кўриниб турибдики, ҳамма гап Россия телевидениеси раҳбариятининг ўз дастурлари эълон қилиниши учун матбуот нашрларидан жуда катта маблағ талаб қилишидадир. Бутун дунёда эса бунинг аксини кўриш мумкин. Яъни телевидение ўз эшиттиришларига томошабинларни кўпроқ жалб этиш мақсадида дастурларни газетада бепул ёки эса ўз ёнидан пул тўлаб эълон қилдиради.

Умид қиламизки, кўп ўтмай ушбу муаммо ҳал бўлади. Ана ўшанда телевидение дастурларида Россия телевидениеси эшиттиришлари ҳам муфассал эълон қилинади.

Сиз кутган учрашув

САҲНА САЛОБАТИ

Мадина опа билан суҳбатлашиш истаги Чўлпоннинг «Кеча ва кундуз» асари асосида саҳналаштирилган шу номдаги видеофильмни кўргандан кейин пайдо бўлди...

— Сизни томошабинларга танитган «Кеча ва кундуз» видеофильмидаги Султонхон роли шунчалик муваффақиятли чиқишига ишонганмидингиз?

— Аслида бу роль менга тегади деб ўйламовдим. Очиғи хоҳламагандим. Режиссёримиз Мақсуд Юнусов

Султонхонни ўйнанг, кейин хурсанд бўласиз деганларидан кейин истамайгина иш бошладим. Аввалига ролга бироз кириша олмадим, кейин эса фақат шу роль ҳақида ўйлайдиган бўлдим.

— Театрга қачон келгансиз. Илк ўйнаган ролингизни эслайсизми?

— Маннон Уйғур номидаги Тошкент Давлат Санъат институтини тамомлагач, Йўлдош Охунбобоев номли Ёш томошабинлар театрида ишладим. Тўрт йил олдин устозим Турғун Азизов мени Ҳамза театрига таклиф қилдилар. Мана тўрт йилдан ошдики шу театрдаман. Бу ерда менга илк бор «Алишер Навоий» спектаклидаги бош роль — Гулини ишониб топширишди. Катта даргоҳда ижро этган бу ролимни ҳаяжон билан эслайман. Машҳур артистлар билан бир саҳнада ўйнаш, саҳна салобати... Саҳнада ўз-ўзимни топишимда устозларим Турғун Азизов ва Мунаввар Абдуллаевлар яқиндан ёрдам беришди, театр жамоаси қўллаб-қувватлаб турди.

— Мадина опа, ролларингизнинг бари турли-туман. Бир-бирига мутлақо зид феъл-атворли сиймолар яратишнинг ўзи бўлмагандир.

— Бирор ролни ўйнаш, у каттами, кичикми актёрдан катта меҳнат талаб қилади. Ижро этган ҳар қайси ролларни режиссёрлар менга ишониб топширган экан, баҳоли қудрат ижро этишга ҳаракат қилдим.

— Яқинда режиссёр Исамат Эргашев суратга олган «Тилла бола» фильми экранларда намойиш этилди. Сиз ижро этган — Тиллаойим кўпчиликда яхши таассурот қолдирди.

— Мени фильмдаги бош ролга таклиф қилганлари ва ёрдамлари учун Исамат акага миннатдорчилигимни билдираман.

— Мадина опа, Сиз театр артистисиз, кинода ҳам ўзингизни синаб кўрдингиз. Агар таклиф қилишса, театрни тарк этиб бутунлай кинода ишлармидингиз?

— Йўқ театрдан ажралолмайман, чунки саҳна менинг ҳаётимдир. Таклиф қилишса, кинодаям қатнашиб тураман, аммо бутунлай кетолмайман.

— Сизнингча, артист учун имконият театрда кўпроқми ёки кинода?

— Кино фақат бир марта суратга олинади, тамом. Қандай ўйнасангиз, шундай тасмага кўчирилади. Хатоингизни билиб қолсангиз афсусланиб юраверасиз. Театрда имконият кўпроқ. Биринчи галги хатоингизни иккинчи сафар тўғрилаб ўйнайсиз. Лекин театр машаққатлироқ, унинг меҳнатига ҳар қандай артист ҳам дош беравермайди.

— Мадина опа, дубляжга қандай келиб қолгансиз?

— Дугонам дубляжга қатнарди. Кинога овоз бериш қандай бўларкин деб қизиқиб юрардим. Бир сафар мен ҳам эргашиб бордим. Келсак «Болагинам» деган ҳинд кинофильми дубляжга тайёрланаётган экан. Фильмдаги бош ролларлардан бири ёш бола бўлгани учун, анчагина болани овоз беришга таклиф қилишган эди. Нимадир бўлди-ю, мениям синаб кўрадиган бўлишди. Тўғри келдим шекилли, бош ролдаги кичкина Кишанга овоз бердим. Шундай қилиб, томоша қилгани келиб, кутилмаганда дубляж соҳасига кириб қолдим. Ҳозиргача 20 дан ортиқ фильмларга овоз бердим.

— Мадина опа, болалигингизни бир эслайсизми? Нималарга қизиқардингиз...

— Болалик ҳақида савол бериб, узоқ болалигимни эслатдингиз. Инсоннинг энг беғубор, беташвиш, ширин дамлари болалик даври буларкан. Мана ҳозир ўйлаяпман-у, орадан шунча йиллар ўтганига ишонгим келмайди. Бора-бора ширин тушга айланиб қоларкан... Болалигимда шўх, тиниб-тинчимас бўлганман. Спортга жуда қизиқардим. Юнусободдаги 21-мактабда ўқиганман. Шу қадар спортга қизиқардимки, баъзи дарсларга кирмасдим, ўқитувчилар қидириб спорт залидан топишарди. Мен учун энг яхши жой спорт зали эди.

— Охирги саволим. Келгусида қандай саҳна асарларида қатнашишни орзу қиласиз? Ниятларингиз...

— У ёки бу ролни ўйнайман, дея олмайман. Режиссёр қайси ролни ишониб берса, имкониятим даражасида ўйнайвераман. Лекин ҳали ижро этажак ролларим олдинда деб ўйлайман. Ниятим, яратган, яратишим керак бўлган сиймолар билан томошабинларга нимадир дея олсам, таъсирлантира олсам шунинг ўзи бахт менимча.

Суҳбат баҳона театрда деярли бир кун бўлдим. Уларнинг ишини кўрдим, тайёргарликларида қатнашдим. Санъаткор меҳнатининг машаққатини ҳис қилдим. Очиғи, кўпчилик артистларга маза, ўйинкулги, ташвишлари йўқ деб ўйлайди. Аслида-чи? Аслида уйқусиз тунлар, қақшаган асаблар, толиқишлар... Янги асарни қўлга олиб роль тақсимланишидан то премьерагача бўлган меҳнатлар... Ўша биз суйган, суядиган сиймолар шу тариқа яратилишини кўпчилик билмаса керак.

Мадина Мухторова ҳам фидойилиги, сермашаққат меҳнатлари эвазига 1994 йилда «Йилнинг энг яхши актрисаси» деган мукофотга сазовор бўлди.

Суҳбатдош
Гулмира ҚОБИЛОВА.

Турмуш чорраҳаларида

ЎЙИНДАН ЎҚ ЧИҚДИ

Кечки овқатдан сўнг Мусақул янги газеталарни ўқишга тутинди. Ором курсига астойдил ўтириб олиб саҳифаларни варақлай бошлади. Уртага тўшалган гиламда икки ўғли ва қизи сақичқоғозларни тўплаб олиб аллақандай ўйинни ўйнашарди. Мусақул бир мақолага кўзи тушиб қолди. Тезда газетани ўнғай ҳолда буклаб олди-да мақолани ўқий бошлади. Болалар чуғурлашар, сақичқоғозларни талашишарди. Мусақул газетадан бошини кўтарди, бир зум болаларнинг ўйинига тикилиб турди.

— Дада, манави Илёсни қаранг, ғирромлик қилаяпти, — дея арз қилди Дилрабо.

— Бекор гап, ўзи ғирромлик қилаяпти, аслида Дилрабойингиз ўйинни билмайди, — деди Илёс.

— Бўлди бас қилинглар, қани ётар вақти бўлди. Ичкарига киринглар! — дея Мусақул жанжалга барҳам берди. — Ўйиндан ўқ чиқазманглар!

Болалар сақичқоғозларни ўрнида қолдириб ичкарига кириб кетишди. Мусақул бир зум қоғозларга тикилиб турди.

— Шу ўйинни бутун маҳалла болалари ўйнайди-я, ҳали йўлакда ҳам бир тўп болалар ўйнаб ўтиришган экан, нимаси қизиқ экан? — дея Мусақул аста гиламга чўкиб ўғли ўйнагандай қилиб қўли билан сақичқоғозни уриб кўрди. Қоғоз бир учиб тушди-ю, ўзгармади, кейин яна шу ҳолни такрорлади, энди қоғоз чаппасига тушди. Мусақул қизиқиб қолди, бир-икки уриб кўрганди қўли келиб қолди. Ҳатто хонага кириб келган хотинини ҳам сезмай қолди. Хотини Латофат чойнак билан пиёлани аста столга қўйди-да эрининг ўйинига тикилиб қолди. Бир зум тикилиб тургач шошиб деди:

— Э-э-э, унақа эмас, мана бундай урилади.

— Қани, уриб кўр-чи, айтишга осон, аслида эса чаппа қилиш унчалик енгил эмас экан. Хотини мўлжални тўғри олиб сақичқоғозни бир урган эди чаппа тушди:

— Ана, айтмадимми, — деди хушнудлик билан.

— Ҳо-о-о, анча қўлинг келиб қолибди-ку, мана энди бизникини бир кўринг-чи, — дея Мусақул сақичқоғозни қўли билан урди. Қоғоз ўрнидан кўтарилди-ю, яна ўз ҳолича тушди.Энди эр-хотин астойдил ўтириб олиб ўйнай бошлашди. Ҳамма нарсани унутишди.

— Мана ҳозир, — дея Мусақул сақичқоғозни мўлжалга олиб урди. Сақичқоғоз чаппа тушди.

— Ғирром, ўз кўзим билан кўриб тургандим, бармоғингизда қисиб олиб чаппа айлантирдингиз, — деди хотини.

— Йўғ-е, кўзинг қаерда эди, мен ҳеч бармоғимда қисганим йўқ-да.

— Қўйсангизчи ёлғон гапни, қараб тургандим-ку, ғирромлик қилдингиз.

— Мен-а, ҳали ўзинг шунақа қилувдинг, мен индамадим. Доим шунақа қиласан, ўзи ҳаётда ҳам ғирромсан.

— Нима-а-а, сиз-у ғирром, бутун оилангиз билан ғирромсиз. Ана синглингиз онамдан қолган деб битта тошойнани ҳам олиб кетди-ку.

— Ҳа, ҳовли бизга қолди-да, ҳеч бўлмаса эсдалик деб тошойнани ҳам олмасинми?

— Уялиш керак битта тошойнани сўраб келгани.

— Ҳа, ўзингни акаларинг доим уйга қуруқ келишади, зиёфатни еб кетишади.

— Вой-вой-вой, ҳа, бир йилда бир марта келганини гапираяпсизми, айтаман қадам босишмайди. Сиззики ҳар ҳафта келади, мен индамайман. Ўзи бошидаёқ сарполарга қилинган нарсалардан оийимлар ҳам бутун оилангизни қанақалигини билгандилар-а, тушундингизми?

— Хўш, қанақа эканмиз?

— Менга сарпога қўйилган пальто кийилган эди, тўй бузилмасин деб индамагандик, ана сизга ҳақиқатни айтсам!

— Ўйлаб гапираяпсанми, ҳа, ўзим бир танишимдан илтимос қилиб базадан олганман, сен туҳмат қилма оиламизга!

— Ҳа, биззи кўзимиз кўр эмас, кийилган билан кийилмаганни аниқлолмайдиган, — дея бўш келмади хотини.

— Биз тўйга деб олиб борган қўйни суймасдан магазинни гўшти билан кузатгансизлар, қўйни эса бозорда сотганлигингни тоғам ўз кўзи билан кўрган, шу вақтгача индамай келаётгандим, — деди хуноби ошиб Мусақул.

— Вой мен ўлай, ҳали тоғангиз бизларга туҳмат қилганмиди, э-э-э, қўйинг мана шунақанги одамлар билан пачакилашиб ўтираманми, мен сиззи оилангизни майда гап десам, тоғаларингиз ҳам ўзингиздан баттар одамлар экан, эссиз ўшанда билганимизда тўйда тоғангизга тўн эмас, битта белбоғ ҳам боғлатмаган бўлардик. Бўлди, ортиқ бу туҳматларга чидолмайман, эртага эрталабоқ ойимникига кетаман. Сиз эса..., — хотин бир зум аччиқдан нима деярини билмай турди-да, кўзи сақичқоғозларга тушгач: — Сақичқоғозларни ўйнаб ўтираверинг!

Хотин ичкарига кириб кетди. Мусақул гиламда сочилиб ётган сақичқоғозларга тикилганича ўйланиб қолди.

Санобар ҚОДИРОВА.

Бош муҳаррир
Эркин
ЭРНАЗАРОВ

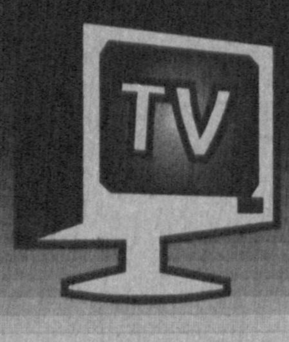

ХАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

31 июль — 6 август

ДУШАНБА, 31

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Мультфильм.
18.20 "Ёшлик" студияси. "Тафаккур".
18.55 Футбол шарҳи.
19.05 "Хазинамиз таянчи".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Фортепьяно куйлари. Наргиза Пўлатхонова.
20.20 "Ҳамшаҳарлар".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Эълонлар.
21.30 Мунозара оқшоми. "Ислоҳот, миллий қадриятлар".
22.00 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. "Бобур". Видеофильм. 6-қисм.
23.20 Эълонлар.
23.25 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Навбаҳор" (Наманган) — "Атласчи" (Марғилон).
00.10 — 00.35 "Ахборот".

ЎзТВ II
"Тошкент"
студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. "Кўзмунчоқ".
19.00 "Деҳқон ҳиммати".
19.30 "Кимга қанақа?".
20.15 "Спорт-тайм".
20.45 — 22.00 "Қадимги шўхликлар". Бадиий фильм.

ЎзТВ III
РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.10 — 20.40
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.40 — 00.35

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мульткарусель".
18.55 "Тадбиркорлар мактаби".
19.15 "Байрамали". Телефильм.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).

"ОМАД" таништиради:

19.50 Эълонлар.
19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.45 Жаҳон географияси.
21.35 Эълонлар.
21.40 Видео — "О".
23.20 Эълонлар.
23.25 "Курьер".
23.45 "...яна об-ҳаво ҳақида".
23.55—00.05 "Постфактум".

СЕШАНБА, 1

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 П. Қодиров. "Бобур". Видеофильм. 6-қисм.
9.20 Немис тили.
9.50 "Ёшлик" студияси. "Оқар дарёлар".
10.30 "Болалар меҳмонхонаси".
11.00 "Олтин диёр". Кинодастур.
11.40—13.40 "Умидлар йили". Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. "Қўғирчоқлар — менинг дўстларим".
18.40 "Ишбилармон".
18.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан. "Соҳибқирон даҳоси".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Ўзбектелефильм" кўрсатади: "Дўппи".
20.05 "Ўзбекистон, ўргилай". Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Тоштемир Шарипов.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Эълонлар.
21.30 Мунозара оқшоми. "Иқтисодий ислоҳотлар — журналистлар назарида".
22.00 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. "Бобур". Видеофильм. 7-қисм.
23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.50 "Ахборот".

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:

18.30 "Мультфейерверк".
19.00 "Табиат дунёси".
19.50 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
20.10 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
21.00 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.25 Видеогид.
21.40 "Теле-ательe-шоу".
21.55 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
22.35 —00.15 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00
***
18.10 — 20.45
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 — 23.50

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мульткарусель".
19.00 "Акс-садо".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Ҳаракатда баракат".
20.20 "Пурвиқор тоғлар диёри". Швейцариянинг миллий байрамига бағишланади.
21.05 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.05 "Бизнен мирас" (татар тилида).
22.45 "Би-Би-Си" янгиликлари.
22.55 "Соккер-клуб".
23.40—23.50 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЧОРШАНБА, 2

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 П. Қодиров. "Бобур". Видеофильм. 7-қисм.
9.20 Алифбо сабоқлари.
9.50 "Ёшлик" студияси. "Талабалик йилларим".
10.30 "Тараққиёт".
10.50 "Қизил Ярим ой шуъласи".
11.20 — 12.25 "Эй, ковбойлар!". Бадиий фильм.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Истиқлол ва истиқбол. "Маҳалламиз болалари".
19.10 "Осойишталик посбонлари".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 "Фарғона тадбиркорлари".
20.20 "Юзма-юз".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Эълонлар.
21.30 Бевосита мулоқот. "Олий таълим ривожланишда".
22.10 "Жоним эрурсан". Шоир Камтар қўшиқлари.
23.00 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. "Бобур". Видеофильм. 9-қисм.
00.20 Эълонлар.
00.25 — 00.50 "Ахборот".

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:

18.30 "Омад" тақвими.
18.35 "Кўнгил".
18.40 "Муҳаббатга ошно қалблар".
19.00 "Теле-ательe-шоу".
19.10 Видео янгиликлари.
19.30 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
20.20 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.05 — 22.45 "Кинонигоҳ".

ЎзТВ III
РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00
***
18.10 — 20.45
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 — 01.05

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мульткарусель".
18.55 "Эсдалик учун дастхат".
19.20 "Баргузин ёзи". Телефильм.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Ҳамкорликнинг янги уфқлари".

"ОМАД" таништиради:

20.15 Эълонлар.
20.20 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
21.10 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.30 "Автосалон".
21.50 "Кулгига нима етсин".
22.20 Эълонлар.
22.25 "Даракчи".
22.35 Эълонлар.
22.45—00.25 Видео — "О".

ШАНБА, 5

ЎзТВ I

6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 П. Қодиров "Бобур". Видеофильм. 10-қисм.
9.20 Болалар учун. "Санъат ғунчалари".
11.00 "Болангиз мактабга тайёрми?".
11.30 — 13.30 "Биз танлаган йўл". Видеоканал.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Мультфильм.
18.20 Болалар учун. "Қувноқ дақиқалар".
18.40 Спорт хабарномаси.
18.55 "Биздан озод ва обод Ватан қолсин".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Ижодкор хонадонида. "Раҳмат Файзийни эслаб...".
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Эълонлар.
21.30 Истиқлол ва истиқбол. "Хирмон тўлиб тўкилди дон".
22.00 "Бир жуфт қўшиқ". Юлдуз Усмонова.
22.20 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. "Бобур". Видеофильм. 8-қисм.
23.40 Эълонлар.
23.45 — 00.10 "Ахборот".

ЎзТВ II
"Тошкент"
студияси таништиради:

18.30 "Ўзим ҳақимда...".
19.00 "Жонли тил".
20.00 "Шоҳсупа сари".
20.30 "Саломатлик — туман бойлик".
21.15 "Тошкент оқшомида".
22.15 — 23.55 "Кинематограф".

ЎзТВ III
РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00
***
18.10 — 20.45
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 — 23.35

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мульткарусель".
19.00 "Вариацияли мавзу".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).

"ОМАД" таништиради:

19.50 Эълонлар.
19.55 "Санта-Барбара". Телевизион бадиий фильм.
20.45—23.45 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".

ПАЙШАНБА, 3

ЎзТВ I

6.00 — 8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 П. Қодиров. "Бобур". Видеофильм. 8-қисм.
9.20 "Ёшлик" студияси. "Бир ўлкаки...".
10.20 "Кашф этилаётган имкониятлар".

ЎзТВ III
РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
6.30 — 8.00
***
18.10 — 20.45
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 — 00.30

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мульткарусель".
19.00 "Ўзбекистон: ҳамкорлик йўлидан".
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.50 "Мозийдан ёғдулар".
21.30 — 22.20 "Муҳофаза". Адвокатларнинг телевизион клуби.

ЖУМА, 4

ЎзТВ I

6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 П. Кодиров. "Бобур". Видеофильм. 9-қисм.
9.20 Немис тили.
9.50 Болалар учун. "Эртаклар — яхшиликка етаклар".
11.00 Дутор ва танбур тароналари.
11.30 "Ўзкинохроника" студиясининг ҳужжатли фильмлар дастури.
12.20—13.00 "Ёшлар ва замон".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Мультфильм.
18.20 "Жараён".
18.45 "Футбол майдонларида".
19.05 "Туркистон — умумий уйимиз".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Мумтоз мусиқа кечаси.
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Эълонлар.
21.30 Истиқлол ва истиқбол. "XXI аср бўсағасида".
22.00 ЎзТВ хазинасидан. Пиримқул Қодиров. "Бобур". Видеофильм. 10-қисм.
23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.50 "Ахборот".

ЎзТВ II
"Тошкент" студияси таништиради:

18.30 "Дунё болалари".
19.00 "Бу бўстон аро...".
19.30 "Самарали изланишлар".
20.00 "Билиб қўйган яхши".
20.25 "Бизнес-академия".
20.50—21.30 "Киносаёҳатчилар клуби" — бизнинг меҳмонимиз".
10.00 "Ўзингни эр билсанг".
10.45 "Жаҳон бунёдини сўз узра қўйган". Хоразм ёзма адабий ёдгорликлари.
11.30 "Ёшлик" студияси. "Ғафур, Ҳамза ва бошқалар...".
12.30 "Олимпиададан кўзлаб".
12.50 "Суянч".
14.00—15.15 "Ўзгалар бахти". Бадиий фильм.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Мультфильм.
18.15 "Сирли сандиқ". Телевизион ўйин.
19.15 Спорт хабарномаси.
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Хожиакбар Ҳамидов куйлайди.
20.30 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
20.40 Оқшом эртаклари.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ахборот".
21.25 Эълонлар.
21.30 "Санъат усталари". Халқ артисти Сора Эшонтўраева.
22.30 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
22.40 Эълонлар.
22.45 "Тунги ёғду". Дам олиш кинодастури.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:

9.00 "Мультфейерверк".
9.30 "Табиат дунёси".
10.20 "Хусусийлаштириш: қадам-бақадам".
10.40 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
11.30 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
11.55 Видеогид.
12.15 "Теле-ательe-шоу".
12.25 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
13.05 "Кинонигоҳ".
14.45—18.30 "СПОРТ ҚИТЪАСИ".
*
"Тошкент"
студияси таништиради:

18.30 Болалар учун. "Табассум".
19.10 "Антенна".
19.40 "Янги иқтисод".
20.10 "Пульс". Хабарлар.
20.25 "Менинг кўчам".
20.40 "Хонадонингиз осойишта бўлсин!".
21.40 "Ҳар соҳадан бир шингил".
22.00—23.40 "Кинематограф".

ЎзТВ III
РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.25 — 20.45
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
20.45 — 23.55

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

10.00 "Мюзик-холл".
10.30 Болалар учун фильм. "Сузавер, кемача".
11.40—12.00 "Булоқлар кўз очганда".
* * *
17.10—18.40 Туркия телевидениеси.
*
18.40 "Мультcарусель".
18.55 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.20 "Москва тонги". Телефильм.
19.30 "Ахборот" (рус тилида).
19.50 "Монитор-Осиё".
20.35 "Би-Би-Си" янгиликлари.
20.45 "Рангинкамон".
21.25 "Бу ажиб дунё".
21.45—21.55 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ЯКШАНБА, 6

ЎзТВ I

6.00—8.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". Тонгги дам олиш кўрсатуви.
*
8.00 "Камалак". Болалар учун кинодастур.
9.30 "Шоҳруҳ" клуби.
10.00 "Ватанимга хизмат қиламан".
11.00 "Цирк! Цирк! Цирк!".
11.50 "Қўшиқларим сизга армуғон".
12.20 "Сирли сандиқ". Телевизион ўйин.
13.20—14.05 "Қишлоқ ҳаёти".
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. "Қўшиғим, жон қўшиғим".
18.45 Биринчи Марказий Осиё ўйинлари олдидан.
19.05 "Ойнаи жаҳонда...".
19.25 Эълонлар.
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 Эълонлар.
20.05 Ўзбекистон халқ артисти Хайрулла Лутфуллаев концерти.
20.55 Эълонлар.
21.00 "Ҳафтанома".
21.30 Эълонлар.
21.35 "Тимсол" видеоканали.
23.05 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. "Пахтакор" — "Политотдел".
23.50 Эълонлар.
23.55—00.25 "Ҳафтанома".

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради:

10.00 "Омад" тақвими.
10.05 "Кўнгил".
10.10 "Муҳаббатга ошно қалблар".
10.30 "Теле-ательe-шоу".
10.40 Видео янгиликлари.
11.00 "Тропиканка". Телесериал (Бразилия).
11.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
12.35—14.15 "Кинонигоҳ".
***
17.00 "Совға".
17.30 Жаҳон географияси.
18.20 Эълонлар.
18.25 Видео — "О".
20.05 Эълонлар.
20.10 "Курьер".
20.30 "...яна об-ҳаво ҳақида".
20.40 "Постфактум".
20.50 "Эм-Ти-Ви" оҳанглари ва Эълонлар.
21.10 "Компьютер — Осиё".
21.40 "Кулгига нима етсин".
22.05 Эълонлар.
22.10 "Даракчи".
22.20 Эълонлар.
22.25—00.05 Видео — "О".

ЎзТВ III
РОССИЯ ЖАМОАТЧИЛИК ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
17.20 — 21.50
*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
21.50 — 24.00

ЎзТВ IV
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 "Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!". Мультфильм.
9.40 "Жонли сайёра".
10.00 "Коллекция".
10.20 "Менинг кўчам".
10.35 "Эртакларнинг сеҳрли олами".
12.15—12.25 "Ўзбекистон янгиликлари" (инглиз тилида).
* * *
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар".
19.10 "Подиум".
19.30 "Ҳафтанома" (рус тилида).
20.00 "Дурдаршн" телекомпаниясининг кўрсатувлари.
21.00 "Глобус".
21.40 "Би-Би-Си" янгиликлари.
21.50 "Ташрифлар ва таклифлар".
22.10 "Бу ажиб дунё".
22.30—22.40 "Си-Эн-Эн" янгиликлари.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

SARATON

SIGARETLAR

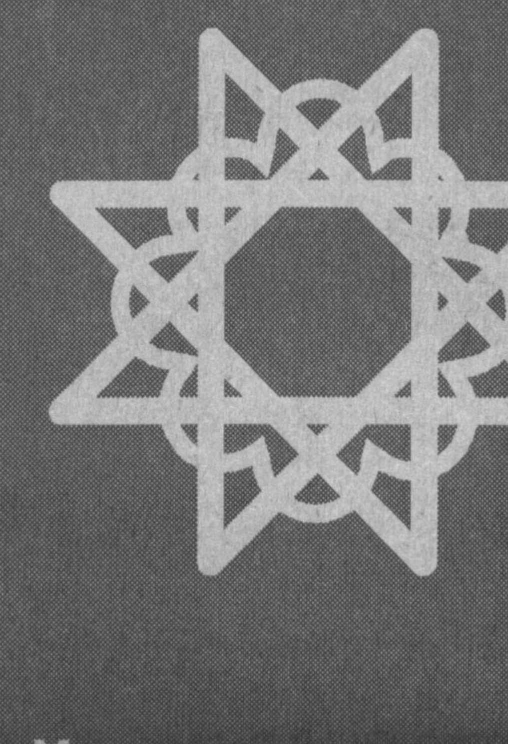

ҲАҚИҚИЙ ШАРҚОНА ЛАЗЗАТ.

ТОШКЕНТДАГИ ҲИНДИСТОН МАДАНИЯТ МАРКАЗИ

ҲАФТАДА УЧ КУН:

СЕШАНБА СОАТ 18.00, 20.30 да;
ПАЙШАНБА СОАТ 18.00, 20.30 да;
ШАНБА СОАТ 15.00, 17.30 да
УЗБЕК, РУС, ҲИНД ТИЛЛАРИДА

ҲИНД ФИЛЬМЛАРИ НАМОЙИШИНИ БОШЛАЙДИ

Кириш олдиндан олинган таклиф билети ёки 33-33-65 рақамли телефон бўйича берилган таклифнома бўйича.
ФИЛЬМ бепул намойиш қилинади.
Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Свердлов кўчаси, 21-уй.

ҚУТЛАЙМИЗ

Ботир Юнусовни туғилган куни билан табриклаб, унга сиҳат-саломатлик, бахт ва зафарлар тилаймиз.

Х. Муҳсиновлар оиласи, ошна-оғайнилари ва қариндош-уруғлари.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

САҒБОН кўчасида коммуникация ишлари олиб борилиши ва транспорт ҳаракати тўхтатилганлиги муносабати билан Эски Жўва майдонидан Ҳуррият тор кўчасигача бўлган қисмда 65, 58, 128-автобус йўналишларда автобус ҳаракати 22 сентябргача
икки ой муддатга ўзгаради ва қуйидагича ташкил этилади:
Заркайнар кўчасидан Навоий, Беруний, Содиқов, Форобий кўчалари бўйлаб сўнгра ўз йўналишида давом этади.

«ТОШШАҲАРЙЎЛОВЧИТРАНС» ДАВЛАТ УЮШМАСИ.

Сирғали туманидаги масъулияти чекланган жамоа ишлаб чиқариш — тижорат «Фарҳод —Ф» фирмасининг йўқолган юмалоқ муҳри

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

262-ўрта мактаб томонидан Мирзакаримов Мурот Абдулхайевич номига 1993 йили берилган ВУ — 040559 рақамли 9 синфни битирганлиги тўғрисидаги йўқолган гувоҳнома

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Алоқа иншоотларида режали равишда таъмирлаш ишлари олиб борилиши муносабати билан Ниёзов кўчаси, 16-уй, 1-Махтумқули тор кўчаси, 1-уй, Беруний кўчаси, 12-уй, Беруний майдонидаги 1, 2, 3-уйларда яшовчи 49-АТС абонентларида вақтинча 12 АВГУСТГАЧА телефон алоқаси бўлмайди.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Узбекистон Республикасидаги «ГАЗ» АВТОМАРКАЗИ
СУМЛАР БИЛАН ПУЛ УТКАЗИШ ЙУЛИ ОРҚАЛИ
«ГАЗ-2410», «ГАЗ-31029», «РАФ-2203», «ГАЗ-52», «ГАЗ-53» автомобилларини таъмирлайди ва уларга
ТЕХНИКА ХИЗМАТИ КУРСАТАДИ
«Горький автозаводи»нинг янги эҳтиёт қисмларини қуйиб беришга кафолат берамиз.
Манзилимиз: Тошкент тумани, Ҳасанбой қишлоғи.
Телефонлар: 24-50-11, 24-92-32.

Тошкент шаҳар ҳокими маҳкамаси маданият ишлари Бош бошқармаси жамоаси Навоий номли маданият уйи директори А. К. Расуловга онаси

Зоҳида РАСУЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Юлдуз» ҳиссадорлик жамияти жамоаси тижорат бўлимининг раҳбари Р. Ю. Қирғизбоевга отаси

Юсуфжон ҚИРҒИЗБОЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.